

Glas Leeft!

SPECIALE EDITIE

GLAS LEEFT!

12, 13 & 14 SEPTEMBER 2025
LEERDAM

RONDLEIDINGEN GLASFABRIEK • EXPO GROTE KERK

• STADSWANDELING • BEZOEK GLASGALERIES • GLASLEEFT! FESTIVAL

• SLIJPERIJ KROONJUWEELTJE • GLASBLAASDEMONSTRATIES

• IGS "ALL YOU NEED IS GLASS" EXPOSITIE KATHOLIEKE KERK

MOGELIJK GEMAAKT DOOR:

Rivierenland fonds

Bekijk het volledige programma op **WWW.GLASLEEFT.NL**

Eer voor **DEBBY EERENS**

Dit jaar viert Debby Eerens haar 25-jarig jubileum als glasblazer in De Oude Horn van Bernard Heesen. Inmiddels allang autonoom ontwerper en glaskunstenaar, geeft Eerens toch ook mede vorm aan de Oude Hornse traditie van het speelse glasblazen. Er wordt serieus werk gemaakt van vrolijke glaskunst, met de nadruk op het ontstaansproces dat ondanks het harde pezen zoveel plezier oplevert dat je dat terug ziet in het resultaat. Dat geldt zeker voor de recente glaskunst van Debby.

Na een opleiding in de mode en kleding vond Debby Eerens (1977) een baan in de schoonmaak. In die hoedanigheid ontmoette ze Bernard Heesen, die haar plompverloren vroeg of ze wilde glasblazen. „Bernard heeft me van de straat geplukt,” noemt Debby het liever. „Of ik zijn assistent wilde worden in De Oude Horn. Ik had 't daar meteen al goed naar m'n zin. Lekker met gloeiend glas spelen, dat beviel me wel.” Toch was (en is) het voor Eerens een heel andere wereld, die bonte glaskunst. „Het is zo'n kleurrijke boel, heel anders dan dat ik van huis uit gewend ben. Ik heb thuis bijna geen glas staan, bijna geen kleur ook in huis,” verklapt Debby.

DE GLOED VAN KLEUREN

De geboren en getogen Leerdamse vindt de kleuren in het glas het mooist, wanneer dat nog gloeiend heet is. Het proces van het glas blazen en dan knippen, buigen en trekken,

tot je de vorm hebt die je in gedachten had. Gepland werken maar soms ook spontaan iets nieuws uitproberen, is voor Debby Eerens de charme van het vak. Die ruimte krijgen Debby en ook haar collega's Josja Schepman en Nienke Sikkema van Heesen, die gelijkwaardige geestverwanten in hen ziet en zeker geen epigonen van hemzelf. Debby heeft allang haar eigen voorkeur en kracht gevonden in kandelaars, glasomlijste spiegels, geweien, insecten. Vooral met die laatste profileert ze zich als glaskunstenaar met werk in de openbare ruimte, zoals in het Glaspark naast de Glasblazerij. Daar staat een notenboom vol rode mieren, waaraan jaarlijks nieuwe glazen insecten worden toegevoegd. Ook op die manier zit er groei in de natuur.

'VERSTOPTE' INSECTEN

En zo maakt Debby Eerens insecten van klein tot groot, van summier tot zeer gedetailleerd, en van een volmaakt beheerste afwerking en evenwichtige schoonheid. „Het zijn fantasiefiguren, maar soms ook naar voorbeeld van bestaande insecten,” legt Debby uit. Samen met collega Josja Schepman zet Eerens voor Glas Leeft een spannende speurtocht door Leerdams centrum uit met 'verstopte' insecten in de etalages. Niet alleen voor de jeugd uitdagend.

Gezamenlijk werk van Debby Eerens, Josja Schepman, Nienke Sikkema en Bernard Heesen van De Oude Horn is te bewonderen bij 'Mijn Verwondering' aan Fonteinstraat 20. ●

OUDE HORN in Verwondering

De speelse en soms avontuurlijke glaskunst uit De Oude Horn heeft bij het publiek vaak tot verbazing geleid, maar nu is De Oude Horn zelf in Verwondering. Het team van Bernard Heesen exposeert tijdens Glas Leeft namelijk in een nieuw verworven pand in het centrum van Leerdam, en dat heet Mijn Verwondering. Bernard Heesen, Nienke Sikkema, Josja Schepman en Debby Eerens tonen daar hun nieuwste werk.

Centraal staan daar de glasomlijste spiegels, kandelaars, padden, mieren, sprinkhanen, en andere insecten van de jubilerende Debby Eerens (25 jaar glasblazer in De Oude Horn). Omringd door zeer recent werk van haar bovengenoemde collega's. Hoe komt die glaskunst tot stand? „We blazen onze eigen ontwerpen, maar we assisteren elkaar daar voortdurend bij,” legt Debby uit. „Afwisselend is dan de één, dan de ander aan de beurt.” De glaskunstenaars

beïnvloeden elkaar ongetwijfeld, en toch heeft eenieder zijn/haar eigen signatuur.

SPEURTOCHT

Voor Glas Leeft hebben Debby en Josja tevens een speurtocht (niet alleen voor kinderen) door het centrum van Leerdam uitgezet, waar in zeker tien etalages glazen insecten te ontdekken zijn, aan de hand van een soort bingo-kaart, verkrijgbaar bij Mijn Verwondering aan Fonteinstraat 20. Hetgeen mooi aansluit op de permanente expositie (maar wel met wisselende zeer kleurrijke glasobjecten) van Josja Schepman in de nabij opgestelde glazen kubussen achter de Grote Kerk, een miniglas museum speciaal voor de jeugd.

ONTMOETINGSPUNT

Mijn Verwondering is dermate nieuw en vers, dat nog bijna niemand ervan heeft gehoord. Het project is een idee van Leerdammer Robert van Brakel, tevens voorzitter van de Leerdamse Ondernemers Vereniging (LOV). Het pand aan Fonteinstraat 20 wil belangeloos voorzien in een ontmoetingspunt voor kunstenaars en andere creatieve Leerdammers die met nieuwe initiatieven komen en samenwerking met geestverwanten zoeken. De voormalige winkel wordt momenteel grondig opgeknapt en biedt binnenkort royaal ruimte

voor workshops, presentaties, lezingen, repetities, en kookarrangementen. Allemaal door de deelnemers zelf te organiseren en presenteren.

THUISKOMEN

Anne-Marije Middag, zelf beeldend kunstenaar uit Rotterdam (maar geboren en getogen in Leerdam) is door Van Brakel aangezocht om als projectleider de coördinatie op zich te nemen. „Ik heb hart voor dit project,” ervaart Anne-Marie. „Het voelt als een thuiskomen om hier met Leerdammers en anderen uit de omgeving aan de slag te gaan.” Belangstellenden hebben al ideeën geopperd voor workshops koken met exotische recepten, diverse vormen van handwerken, tekenen, schilderen, schrijven en voordragen, (akoestische) muziekrepetities, wat belangstellenden ook maar inbrengen.

„Samenwerken met lokale kunstenaars, elkaar inspireren tot nieuwe activiteiten,” aldus Middag. „Op een laagdrempelige manier moet het een ontmoetingsplek worden, ook voor degenen die gewoon even komen kijken.” Op maandag 15 september is er een informatieavond; later dit jaar volgt de officiële opening van Mijn Verwondering. ●

Deze bijlage/gratis krant met informatie over de manifestatie Glas Leeft! editie 2025 is een uitgave van Stichting Leerdam Glas '22.

Artikelen/eindredactie en bijdragen: Rob Witteveen en aangeleverd door deelnemers.

Fotografie: Ben Deiman, Rob Witteveen, en aangeleverd. Supervisie: Cees Taal.

Frederik is eigenaar van RERO glas, een recyclage glasblazerij gevestigd te Antwerpen. Samen met Arnout Visser en het publiek zal dit jaar tijdens GlasLeeft een installatie project gemaakt worden, uit recycle glas.

Recyclage Estafette - **RERO TEAM & ARNOUT VISSER**

Tijdens GlasLeeft 2025 gaat Frederik Rombach en zijn team aan de slag met recycle glas, in samenwerking met Arnout Visser. RERO gaat samen met Arnout Visser, en het publiek objecten maken uit flessen, uit floatglas en het recycle glas uit de studio in Antwerpen. Flameworking, graveren, flessen uitblazen, sculpturen; alles komt aan bod en het publiek doet ook mee. Samenwerken en experimenteren met elkaar, dat staat centraal. Jullie maken iets, en wij maken daar weer iets uit; een heuse "recycle estafette tussen publiek, design en ambacht.

Frederik Rombach is al jaren intensief bezig met het onderzoeken van duurzame perspectieven in glas. Hij is tevens ook de oprichter van "The Green Soda Movement"; een nieuw galerie concept wat zich uitsluitend richt op makers die werken met recycle glas. Frederik geeft lezingen en workshops over zijn werk en onderzoek, zoals Tyler glass Philadelphia, Glass Department Rietveld Amsterdam, glass department Bucharest, en Glass department Wroclaw. Tijdens GlasLeeft zal Frederik 2 lezingen geven waarin hij het ontstaan van RERO glas en eveneens zijn visie en de werking van zijn nieuwe galerie concept "the green soda movement" zal toelichten. ●

Sommer Dutch **GLASS ART**

Bettina Sommer van Sommer Dutch Glass Art verrast ieder jaar met exposities van vooraanstaande (glas)kunstenaars in het industriële erfgoed van de Glasfabriek aan Lingedijk 8 tijdens de jaarlijkse manifestatie Glas Leeft in september. Sommer is gespecialiseerd opdrachten voor maatwerk, zoals awards en relatiegeschenken in glas voor bedrijven en overheden. In nauwe samenwerking met kunstenaars en ontwerpers realiseert Bettina Sommer bovendien glaskunstwerken en -installaties voor in de openbare ruimte.

Recente aanwinsten voor Leerdam vormen drie installaties aan de buitenmuren in de woonbuurt 'Lentebloem', welke deel uitmaakt van de nog steeds groeiende wijk Broekgraaf. „Samen met Albert Seubring hebben we drie composities van abstracte bloemen gemaakt, die op drie plaatsen zijn aangebracht aan gevels van huizen,” legt Bettina uit. „Het zijn glazen kelken van bloemen, met een verwijzing naar ontwerpen van De Bazel.” Een ander recente opdracht is een glazen watertoren voor waterleidingbedrijf Dunea in Scheveningen. Voorts is Sommer al jaren hofleverancier van telkens nieuwe Oranjevaasjes voor het Koningshuis, in samenwerking met Royal Leerdam Crystal. Sommer laat haar objecten blazen in de Leerdamse Glasblazerij door meester Glasblazer Gert Bullée en zijn team; de afwerking geschiedt in Het Kroonjuweeltje.

SABINE LINTZEN EN RICHARD PRICE

Bettina Sommer wist Sabine Lintzen en Richard Price te strikken om Glas Leeft 2025 op te luisteren met hun schitterende doorwrochte werk. Lintzen (Herzogenrath/Aken, 1956) studeerde aan de kunstacademies te Maastricht en Berlijn 3D ontwerp, beeldhouwkunst, keramiek, monumentale en toegepaste kunst. Sinds 1981 heeft ze haar eigen atelier en sinds 1995 werkt ze tevens met geblazen glas. Ze werkt samen met haar Britse collega Richard Price in hun gedeelde Millen Glass Studio, en laat haar werk polijsten door Het Kroonjuweeltje te Leerdam, ook gehuisvest en te bezoeken in dezelfde voormalige glasfabriek.

Richard Price (Hampshire, 1960) kreeg op 18-jarige leeftijd zijn fascinatie voor glas als kunstvorm en ontdekte bij toeval een glasoven in de plaatselijke kunstacademie. Na zijn bachelor Kunst & Design in 1982 verhuisde Price naar Amsterdam om te studeren aan de Gerrit Rietveld Academie. Onder docentschap van Richard Meitner en Mieke Groot verkende Price de mogelijkheden van glas als expressief medium. Daarna werkte hij voor en met meester Glasblazers in Frankrijk, Italië en Leerdam, en verfijnde hij zijn technieken van pâte de verre (gieten) en natuurlijk glasblazen.

GLASVETERANEN

Ook lokale helden als de Leerdamse gepensioneerde glasblazers Mehmet Okkusu en Arie Kleijn zijn bij Bettina Sommer present. Beiden hebben zowat een halve eeuw in de voormalige glasfabriek gewerkt. Bettina Sommer Dutch Glass Art toont recent werk van beide glasveteranen; zelf zijn Okkusu en Kleijn tijdens Glas Leeft aan het werk te zien in de Glasblazerij aan de Lingeaven. Sommer toont zich op velerlei manieren een ware ambassadeur van de Leerdamse glastraditie. ●

PASSIE EN VERBEELDING

in Grote Kerk

De grootste en meest veelzijdige glaskunsttentoonstelling tijdens Glas Leeft 2025 is **andermaal in de Grote (N.H.) Kerk in hartje Leerdam te zien, zij het alleen op vrijdag 12 en zaterdag 13 september tussen 10.00 en 17.00 uur.**

Het monumentale kerkgebouw biedt ruimte aan het werk van zo'n dertig beeldend kunstenaars die in alle mogelijke technieken in glas werken. Cora Overbeek en Patricia Overdam hebben met andere gemotiveerde vrijwilligers aan een expositie van formaat gewerkt. Liefhebbers kunnen zich onderdompelen in een wereld van vorm, licht, kleur, structuur en verhaal.

„We tonen stukken die je niet zo snel in galeries te zien krijgt,” verzekert Cora Overbeek. „Vooraf ook grote stukken die veel ruimte vragen, en dat kunnen we hier bieden.”

Ze benadrukt dat ondanks alle veelzijdigheid in technieken het materiaal glas het absolute uitgangspunt blijft. Zo vind je in de Grote Kerk exposanten met kunstobjecten in allerhande werkwijzen en technieken, van fijn geslepen glas tot robuust gerecycled glas, van breekbare portretten tot kleurrijk geblazen vormen. Glasblazen, slijpen, polijsten, etsen, graveren, zelfs hamertechniek op glas is vertegenwoordigd.

POP-UP GALERIE

Verrassend werk is te zien van glaskunstenaars als Ans Bakker, Anneke Bijleveld, Christel Burghoorn, Luna Cordaro, Tanja van Harten, Heber van As, Milja Schreijer, Paula Oude Hengel, Patricia Overdam, Frederic Rombach, Arnout Visser, Marinke van Zandwijk. Achter de kerk is in gebouw De Kandelaar een kleine pop-up galerie ingericht, waar intiem werk wordt getoond en live kralen worden gemaakt aan de gasbrander door Paula Oude Hengel. Tevens zijn er kleine glasartikelen van de exposanten te koop. Toch nog iets tastbaars voor mee naar huis.

THE LATHE RIDERS

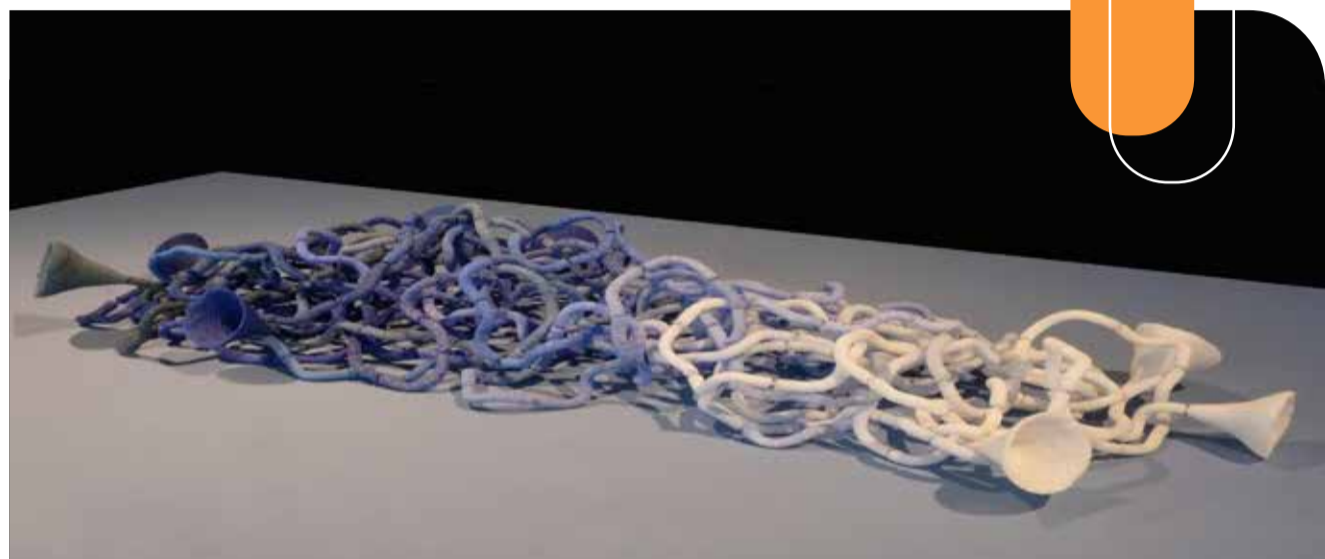
Op initiatief van de Leerdamse slijperij Het Kroonjuweeltje (ook te bezoeken in de oude glasfabriek aan Lingedijk 8) zijn zeventien leden (uit tien landen) van het internationale collectief The Lathe Riders (Lathe betekent draaibank) naar Leerdam gehaald. Zij komen experimenteren met het bewerken van glas, elkaar inspireren, technieken delen, ideeën en ervaringen uitwisselen, en -ook tijdens GLI- demonstraties geven voor publiek. Slijpen is veel meer dan het afwerken van (geblazen) glas; het is een autonome ambacht en kunstvorm, die met artistieke kracht en vindingrijkheid tot grote hoogten stijgt. Het vers gemaakte werk in Het Kroonjuweeltje te bewonderen.

De resultaten van eerder maar wel recent werk worden tentoongesteld in de Grote (N.H.) Kerk aan de Kerkstraat in

het centrum van Leerdam. De deelnemers zijn Albert Seubring (Nederland), Astrid Brynnum (Zweden), Eva Nováková (Tsjechië), Henrikka Pöllänen (Finland), Jeanne-Sophie Aas (Noorwegen), Jenny Mulligan (Ierland), Jeroen Kuiper (Nederland), Julian Michel (Duitsland), Lothar Böttcher (Zuid-Afrika), Noa Agasi (Nederland), Pawel Palewicz (Polen), Peter Wiechenthaler (Oostenrijk), Petr Slawik (Tsjechië), Samuel Weisenborn (Duitsland), Selma Hamstra (Nederland) en Simon Holm (Zweden).

bijgaand foto van werk van Milja Schreijer, werk heet "out of my mind"

Glasechniek "pate de verre".

HET NATIONAAL GLASMUSEUM

tijdens Glas leeft!

Op niet twee maar zelfs drie locaties toont het Nationaal Glasmuseum hoe glas leeft. Fraaie tentoonstellingen in het Glasmuseum, vakmanschap in de glasblazerij én een internationale pop-up expositie!

GLASMUSEUM

'Inflatable Thoughts' toont het werk van kunstenaar én glasblazer Marinke van Zandwijk (1987) die, speciaal voor deze tentoonstelling, een grote nieuwe installatie heeft gemaakt, geïnspireerd door de beroemde Rorschachtest. In de museumtuin – en ook bij de entree, in het museum, in het trappenhuis en het café – zijn installaties opgebouwd die Marinke van Zandwijk eerder creëerde. De beeldtaal van Marinke van Zandwijk is bijzonder: zij werkt altijd met glazen bellen. Deze bellen vormen de bouwstenen van haar installaties. Wanneer de bellen samenkomen, vaak gecombineerd met andere materialen, ontstaat er een beeld dat verder vorm krijgt door de ruimte en omgeving waarin het werk wordt getoond.

Op zaterdag 12 september geeft Marinke van Zandwijk om 11:00 uur en om 15:30 uur een artist talk in het museum en de museumtuin. Aanmelding via de website van het Nationaal Glasmuseum

In de tentoonstelling 'Van Klein naar Groot' toont het Nationaal Glasmuseum het oeuvre van Mieke Groot (1949), haar fascinatie voor achterglasschilderkunst en nieuw werk dat glas en metaal samenbrengt in bijzondere sieraden.

Mieke Groot heeft een indrukwekkend oeuvre in glas op haar naam staan. De tentoonstelling Van Klein naar Groot toont een bloemlezing uit haar werk vanaf de jaren '70 toen zij tijdens haar studie aan de Gerrit Rietveld Academie voor het eerst kennismakte met glas. Sinds 2001 past Mieke Groot achterglasschilderkunst toe in haar werk. Deze techniek is in Nederland vrij onbekend maar staat in Senegal op zeer hoog niveau.

GLASBLAZERIJ

In het hart van Glas leeft! bevindt zich de glasblazerij van het Nationaal Glasmuseum. Tijdens het evenement en gedurende het jaar houden de glasblazers het vakmanschap levend en kunnen kunstenaars en vormgevers hun ontwerpen tot stand zien komen. Dat bevestigt dat ook in de huidige tijd glas nog leeft! Geen dag is hetzelfde in de glasblazerij: genoeg reden om even binnen te lopen.

ALL YOU NEED IS GLASS!

In de Rooms-Katholieke Kerk in Leerdam presenteert het Nationaal Glasmuseum, in samenwerking met de Tsjechische gemeente Nový Bor, International Glass Symposium (IGS) Nový Bor, Glass Museum Nový Bor (SMNB) en gemeente Vijfheerenlanden, een collectie glaskunst gemaakt tijdens het International Glass Symposium 2024. Vorig jaar vond de 15e editie plaats met deelname van 45 internationale kunstenaars en 10 glasblazerijen. De tentoonstelling toont een selectie van de werken die ontstaan zijn tijdens de werkperiode.

KOSTA BODA BIJ Kristal-Glas

Slenterend door het centrum van Leerdam loop je al gauw argeloos voorbij aan galerie Kristal-Glas aan Hoogstraat 45. Onderschat dan niet die smalle pui, want daarachter staat glaskunst van wereldniveau. Je valt er van de ene verbazing in de andere, want zó mooi kan glaskunst nou zijn: ambachtelijk en virtuoos geblazen objecten, maar daarnaast diep doordachte topstukken, die uiterst geduldig en nauwgezet zijn gegoten, geslepen en gepolijst. De rode loper is al uitgelegd.

De gebroeders Patrick en Danny de Keijzer onderhouden intensieve contacten met de Zweedse glasstudio's Kosta Boda, waar ze minstens drie keer per jaar op bezoek gaan. Dat bouwt door de jaren heen een vriendschapsband op, met wederzijds begrip, respect en waardering. In tot diep in de bossen gevestigde studio's (met daar tegenover staande woningen) worden kunstwerken gemaakt in gegoten kristal. Dat gaat gepaard met minutieuze driedimensionale afwerking (slijpen, polijsten in 3D) die beweging suggereert bij het heen en weer draaien in de hand. Zo komt door dieptewerking een wolf tot leven, of een naaldboom die je haast kunt 'plukken'. Meesterwerken van Bertil Vallin (abstract, bloedserieus) tot Kjell Engman (figuratief, speels, met een knipoog); beiden tachtigers die nog volop actief zijn op de werkvloer.

ECHT KRISTAL

Patrick de Keijzer toont een klavertje vier van Mats Jonasson, in een ongekend helder (gegoten) kristal zonder de geringste optische vervorming of storende 'belletjes'. Men gebruikt er glas met loodvervanger, want echt lood mag allang niet meer worden toegepast. Waar elders nog met 'gewoon' maar wel de beste kwaliteit glas wordt gewerkt, mag men bij Kosta Boda nog steeds van kristal spreken. Door de intensieve en nauwe contacten met de gebroeders De Keijzer worden nieuwe ontwerpen van Kosta Boda het eerst, en soms uitsluitend, aan de Leerdamse galerie Kristal-Glas aangeboden. Hier vindt de liefhebber de grootste exclusieve Kosta Boda collectie van Nederland.

SYMBOLIEK EN EMOTIE

Patrick de Keijzer is zelf ontwerper van tafelglas, maar laat thuis zijn creativiteit de vrije loop met eigen glasobjecten, met titels vol symboliek en achterliggende verhalen.

Zoals 'Vreugdetraan', 'Draagkracht' en 'Samen één'. Hij laat ze blazen bij Kosta Boda of in Novy Bor. Maar hij toont ook ontwerpen van zijn Nederlandse collega Ineke van den Bold: emotioneel geladen glaskunst die rechtstreeks binnenkomt bij de bezoekende liefhebber, getuige de spontane ontroerde reacties. De Leerdamse traditie wordt bij Kristal-Glas vertegenwoordigd met onder meer de serie 'De Vier Elementen' (aarde, water, vuur, lucht) van Marco Lopulalan.

Ontstaan uit een privécollectie glas op een bescheiden zolderkamertje, groeide de galerie van Danny en Patrick de Keijzer in zo'n tien jaar uit tot wat het nu is. Online biedt Kristal-Glas een uitgebreide catalogus van hoogstaande glaskunst met een wereldwijde clientèle. ●

INTERNATIONALE fijnslijpers

In de Leerdamse slijperij Het Kroonjuweeltje gaan een week voorafgaand aan Glas Leeft zeventien leden (uit tien landen) van het internationale collectief The Lathe Riders (Lathe betekent draaibank) tegelijk aan het werk. Wat die week wordt gemaakt komt tijdens Glas Leeft aldaar in het voormalige Glasvormcentrum (Lingedijk 8) te staan; ander werk komt in de Grote (N.H.) Kerk. Dat weekend geven de Lathe Riders tevens en public demonstraties glasslijpen in het Kroonjuweeltje, een buitenkans om bij te wonen.

The Lathe Riders zijn speciaal voor Glas Leeft uitgenodigd om in Leerdam te komen experimenteren met het bewerken van glas, elkaar inspireren, technieken delen, ideeën en

ervaringen uitwisselen, en dus tijdens de manifestatie zelf demonstraties geven voor publiek. Slijpen is veel meer dan het afwerken van (geblazen) glas; het is een autonoom ambacht, dat met artistieke kracht en vindingrijkheid tot grote hoogten stijgt, met meesterlijke en soms spectaculaire kunstobjecten tot gevolg.

De resultaten van die week (en ander recent werk) worden tentoongesteld in de Grote (N.H.) Kerk te Leerdam (alleen vrijdag en zaterdag). De deelnemers zijn Albert Seubring (Nederland), Astrid Brynnum (Zweden), Eva Nováková (Tsjechië), Henrikka Pöllänen (Finland), Jeanne-Sophie Aas (Noorwegen), Jenny Mulligan (Ierland), Jeroen Kuiper

(Nederland), Julian Michel (Duitsland), Lene Charlotte Tangen (Noorwegen), Lothar Böttcher (Zuid-Afrika), Noa Agasi (Nederland), Pawel Palewicz (Polen), Peter Wiententhaler (Oostenrijk), Petr Slawik (Tsjechië), Samuel Weisenborn (Duitsland), Selma Hamstra (Nederland), Simon Holm (Zweden).

SAMENWERKENDE SOLISTEN

Glasblazers werken in teams van twee tot soms wel vier personen. Slijpers werken in principe in hun eentje aan hun object en zou je bij uitstek solisten kunnen noemen. Toch is dat maar voor een deel waar, vindt Selma Hamstra, zelf glasblazer maar vooral slijper in Het Kroonjuweeltje: „Slijpers werken wel alleen, maar zijn vaak niet solistisch ingesteld. Ze zoeken elkaar op, vragen en geven elkaar advies, helpen mekaar als machines stuk gaan, tot over de landsgrenzen heen. We zijn ons er bewust van dat er te weinig slijpers zijn om je techniek alleen maar voor je te houden.” Datzelfde bewustzijn leidt tot het internationaal promoten van de kunst van het glasslijpen.

'VERS WERK' VOOR GLAS LEEFT

Glas Leeft heeft volgens Selma tevens de primeur van 'vers werk' van The Lathe Riders. Wat in het Kroonjuweeltje wordt gemaakt, is als eerste ter plaatse te zien. Alle zeventien glaskunstenaars zijn dan aanwezig. „We zijn ongelooflijk verguld met onze deelname aan Glas Leeft,” ervaart de Zuid-Afrikaanse glasslijper Lothar Böttcher. „We delen graag onze passie voor het koud werken in glas met het publiek. Ons doel is om huidige en toekomstige generaties ons ambacht te laten omarmen als een krachtige vorm van kunstzinnige expressie.” Voor Het Kroonjuweeltje (én de bezoekende glasliefhebbers) een exclusieve gelegenheid van internationale allure. ●

Mal met **MARCO**

Glas Leeft heeft veel te bieden om te bezoeken, bekijken, beleven. Maar zelf mee doen, kan dat ook? Bij Marco Lopulalan helemaal links van de Zuidwal zeker wel. Tussen de restaurants Het Veerhuis en De Beren staat de Leerdamse meester-glasblazer op z'n vaste stek, waar hij afgelopen twee jaar met een professionele kok in een mum van tijd vlees en vis gaar kookte op een bakplaat met gloeiend glas. Nu kunnen glasliefhebbers er met een eigen mal terecht om glas in te (laten) blazen.

„Ben je mal, breng een mal,” luidt de wervende leus van meester Marco, en daarmee doet hij op de vele glasliefhebbers die zelf één of meer mallen in huis hebben. Uit nostalgie, of omdat het een dierbaar familiestuk is. Maar wie weet wat voor vorm de binnenkant van zo'n houten mal heeft, en wat voor model glasobject eruit tevoorschijn komt als je er vloeibaar glas in blaast? Kun je dat stuk zelf blazen, of heb je hulp nodig van een ervaren ambachtelijke blazer? Laat je verrassen!

MENSEN ENTERTAINEN

Marco Lopulalan (Leerdam, 1969) is mede-initiatiefnemer van Glas Leeft. Samen met anderen ter plaatse iets moois creëren, of dat nou een glazen kunstwerk op zichzelf is, of een hele manifestatie er omheen. „Mensen enthousiast maken, de jeugd in aanraking brengen met het ambacht, demonstraties glasblazen bieden om mensen te entertainen,” droomt Lopulalan vooruit. „Drommen bezoekers door de stad laten lopen, om te ontdekken hoe mooi Leerdam is en wat er allemaal op glasgebied gebeurt!”

EIGEN GLASSLIJPERIJ

Na 34 jaar op de glasfabriek (het ambachtelijke Glasvormcentrum van Royal Leerdam Crystal) dat in 2019 helaas ter ziele ging, besloot Marco Lopulalan resoluut om voor zichzelf te beginnen, om zijn vak waarin hij zich zover heeft ontwikkeld trouw te blijven. Twee dagen per week blaast hij in de glasstudio van Tetterode te Amsterdam; daarnaast werkt hij thuis in zijn eigen glasslijperij. Als zelfstandig ondernemer wordt Marco in de volle breedte ondersteund door zijn vrouw Ingrid Lopulalan-Vente. Voorts neemt hij deel aan glaskunstprojecten elders.

MOBIELE OVEN

„Dat kan ook met een mobiele oven op locatie zijn, zoals met Glas Leeft in Leerdam,” vertelt Marco. „Dan komt Patrick van Tilburg uit België met zijn oven naar de Zuidwal.” Diens partner Jane weet mensen en vooral ook de jeugd te boeien en te betrekken bij het glasblazen met haar toegankelijke enthousiasmerende uitleg. Zelf wordt Lopulalan tijdens Glas Leeft bijgestaan door zijn collega-glasblazers Sander van der Wal en Rico Garzaro, beide van Tetterode. Marco kijkt vol verwachting uit naar Glas Leeft 2025 en voorziet verdere groei van het evenement voor de toekomst. „Er zit nog steeds rek in met de juiste mensen aan boord.”

DE HOUTGESTOOKTE ROMEINSE GLASSMELTOVEN

Beleef de Oudheid tijdens Glas Leeft 2025 in Leerdam

SODA, ZAND EN KALK

Glas is een materiaal met een eeuwenoude geschiedenis vol mythen en verhalen. Eén legende vertelt dat een koopvaardijchip met een lading soda ooit strandde aan de oevers van de Nijl. Toen de bemanning een vuur maakte met de soda-blokken, smolten deze samen met zand en schelpen – en zo zou het eerste glas ontstaan zijn. Een ander verhaal zegt dat blikseminslag een brand veroorzaakte, waarna men op de oevers glasresten vond. Wat we zeker weten: alleen door extreme hitte kan de combinatie van soda, zand en kalk veranderen in glas.

GEIR NUSTAD & STUDENTEN VAN DE RIETVELD ACADEMIE

Tijdens Glas Leeft 2025 brengt de Noorse kunstenaar en meester-glasblazer Geir Nustad de Romeinse glaskunst tot leven. Samen met studenten van de Rietveld Academie bouwt hij een houtgestookte glassmeltoven, geïnspireerd op eeuwenoude technieken.

Geir, geboren en opgegroeid in Tromsø – in het uiterste noorden van Noorwegen – haalt vaak inspiratie uit de natuur. Het contrast tussen poolnacht en middernachtzon, de ruige fjorden en plotselinge weersveranderingen: al deze elementen komen terug in zijn werk. Ook dit project weerspiegelt zijn verbondenheid met de oerkrachten van vuur, aarde en lucht.

HET VUUR LAAIT OP

De oven, opgebouwd uit klei, steen en natuurlijke isolatiematerialen zoals stro, kan temperaturen bereiken tot wel 1200 graden Celsius. Hoog genoeg om gerecycled glas te laten smelten en om te vormen tot nieuwe, unieke objecten.

DEMONSTRATIES

Op vrijdag, zaterdag en zondag kun je gedurende de hele dag zien hoe het vuur oplaait, hoe het glas vloeibaar wordt en hoe daar stap voor stap authentieke glasvoorwerpen uit ontstaan. Een unieke kans om de magie van glas te ervaren zoals de Romeinen dat ooit deden. ●

VAN VINTAGE TOT VUUR: glas in alle vormen

Glas krijgt tijdens Glas Leeft! vele gezichten. Bezoekers kunnen een kijkje nemen in een vintagewinkel, genieten van glasblaasdemonstraties op straat en rondneuzen in een depot vol glas en kunst.

LEERDAM VINTAGE

Een jaar geleden werd de winkel Leerdam Vintage aan de Lingedijk 8 geopend. De eigenaar van de winkel, Bartel van Leer, verdiept zich al zo'n 35 jaar in glaskunst en werkt zelf bij de glasfabriek.

Van Leer verkocht al jarenlang vintage producten via het internet, in de meeste gevallen internationaal. In de voormalige glaswinkel van de glasfabriek opende hij Leerdam Vintage op 1 augustus 2024, waarmee zijn grote wens voor een fysieke winkelruimte uit kwam.

In zijn winkel zijn naast Leerdams en Scandinavisch glas allerlei vintage en design artikelen te koop. Waaronder aardewerk, keramiek, lampen uit de zestiger jaren, kunst en lp's. Al staat de schitterende collectie van Leerdams glas voorop: variërend van enkele tientjes tot verzamelobjecten van grote waarde.

Leerdam Vintage (foto: aangeleverd)

Leerdam Vintage is normaliter enkel geopend op zaterdag, of op afspraak. Maar speciaal voor Glas Leeft! is de winkel drie dagen geopend voor publiek: vrijdag, zaterdag en zondag van 10.00 tot 17.00 uur.

GLASENTERAINER WILLEM BUYSE

Tijdens Glas Leeft! geeft GlasEntertainer Willem Buyse drie dagen lang bijzondere glasblaasdemonstraties in de binnenstad. Hij zal bezoekers, net zoals vorig jaar, meenemen in de wereld van vuur en vloeibaar glas. Het belooft een combinatie te worden van humor en magie. In ongeveer een kwartier kan al duidelijk worden wat de GlasEntertainer daar nu precies mee bedoelt. Zijn trailer zal alle drie de dagen in het centrum van Leerdam staan.

Buyse geeft door het hele land demonstraties waarin door moderne en spectaculaire vormen van glasblazen fascinerende glascreaties ontstaan. In zijn eigen atelier in Beneden-Leeuwen geeft hij ook creatieve workshops. Hij doet het werk inmiddels al 43 jaar en gaat tijdens Glas Leeft! wederom met passie te werk.

Willem Buyse in zijn trailer tijdens Glas Leeft! 2024 (foto: Mimi van Rossem)

GLASDEPOT LEERDAM

Het Glasdepot Leerdam is al jarenlang een begrip in de stad, al heeft het meerdere keren een nieuwe locatie gekregen. Sinds een jaar of zes is het depot gevestigd in de Bergstraat, in het centrum van Leerdam.

Peter Poot is al 25 jaar het gezicht achter het depot en verkoopt er alles wat hij zelf mooi vindt. Van Leerdams glas, kristal en oranjevasjes tot keramiek en kunst van klassiek tot modern.

De winkel is normaliter geopend op vrijdag- en zaterdagmiddag, maar tijdens Glas Leeft! is het depot ook op zondag geopend. Voor Poot is het evenement namelijk het hoogtepunt van zijn jaar. Zo veel glasliefhebbers op één plek, zo veel belangstelling voor zijn collectie. Dat doet hem goed.

De openingstijden op vrijdag en zaterdag zijn van 10.00 tot 17.00 uur en zondag van 12.00 tot 17.00 uur. ●

Glasdepot Leerdam (foto: aangeleverd)

MEESTERSCHAP IN BEWEGING – Tentoonstelling Marco Lopulalan tijdens Glas Leeft!

LEERDAM – Tijdens het glasfestival Glas Leeft! 2025 opent meesterglasblazer Marco Lopulalan zijn nieuwste tentoonstelling in het historische Hofje van Mevrouw van Aerden. Op vrijdag 12, zaterdag 13 en zondag 14 september zijn bezoekers welkom in de monumentale zaal aan de Kerkstraat 67, waar hedendaagse glaskunst schittert in een 18e-eeuwse ambiance.

Onder de titel Meesterschap in Beweging laat Lopulalan zien hoe hij trouw blijft aan de rijke Leerdamse traditie van glasblazen, maar daar tegelijk een eigentijdse draai aan geeft. "Traditie hoeft geen beperking te zijn," vertelt hij. "Het vormt juist de basis voor vernieuwing."

Centraal in de expositie staat een nieuwe serie optiekvazen, geïnspireerd op de ontwerpen van Willem Rozendaal uit de jaren 1920 en 1930. Opvallend is de keuze voor één enkele kleur: zuiver wit. Deze keuze is niet toevallig, maar staat symbool voor helderheid, tijdloosheid en de zuiverheid van het ambacht.

Wit in Lopulalans werk verbeeldt drie elementen:

- **Zuiver vakmanschap:** iedere nuance in vorm en oppervlak komt volledig tot zijn recht.
- **Tijdloze elegantie:** rust, balans en moderniteit in lijn met het glasdesign van de jaren '20 en '30.
- **Stil erfgoed in beweging:** een brug tussen verleden en heden, waarin klassiek handwerk ruimte krijgt voor eigentijdse interpretatie.

De tentoonstelling vormt een hoogtepunt binnen het festival dat Leerdam als glasstad jaarlijks in de schijnwerpers zet. Het Hofje van Mevrouw van Aerden, met zijn rijke historie, biedt daarbij een decor dat het vakmanschap en de kunstwerken extra glans geeft. ●

GLASVETERANEN opnieuw in actie

Glasblazen is een prachtig authentiek ambacht, dat je niet even tijdens een spoedcursus leert. Daar doe je jaren over om het onder de knie te krijgen en het vak meester te worden. Eenmaal zover nadert de pensioengerechtigde leeftijd, maar sommigen krijgen geen genoeg van hun geliefde vak en pakken desgevraagd de blaaspijp weer gretig op. Zo vroeg Bettina Sommer, dé ambassadeur van het Leerdamse glas, aan de gepensioneerde glasblazers Mehmet Okkusu en Arie Kleijn om nieuw werk te maken en bij haar in de oude glasfabriek te exposeren.

De glasveteranen reageerden enthousiast en aldus zal geschieden in de Leerdamse Glasblazerij aan de Lingeaven, waar ze tijdens Glas Leeft ook aan het werk te zien zullen zijn op zaterdag 13 (10-12 uur) en zondag 14 (13-15 uur) september. Beiden hebben zowat een halve eeuw in de voormalige glasfabriek gewerkt, zo ook voor bekende ontwerpers. „Arie Kleijn heeft 48 jaar bij de glasfabriek gewerkt, Mehmet Okkusu 47 jaar,” vertelt Bettina Sommer.

„Ik heb altijd contact met hen gehouden, advies gevraagd over hoe je een bepaald object maakt. Ze hebben zoveel kennis om door te geven en nog zoveel lol in hun vak!” De mannen halen graag herinneringen op over hoe het er vroeger aan toe ging.

AMBACHTELIJKE BLAZERS

Beiden hebben de oude glashut nog gekend als jonge werknemers. Want je begon letterlijk nederig ‘onderaan’ als vloerveger, al dan niet in de ‘zwarte hut’ waar van bruin glas flessen en potten werden gemaakt. Vervolgens werd je ‘pijpenklopper’ (glas verwijderen van de blaaspijp) wat veel lawaai en kans op gehoorschade opleverde. Een dagdeel per week werden de jongemannen opgeleid aan de interne glasschool, met theorieles van ontwerper Siem van der Marel, voor wie ze later nog eens objecten zouden blazen. Arie Kleijn (1956) ontwikkelde zich in de richting van handgemaakte drinkglazen; uiterst secuur en geconcentreerd werk want elk glas was anders (uniek) en moest toch

identiek aan de rest zijn. Op latere leeftijd werd Kleijn slijper en productieplanner bij Royal Leerdam Crystal, waar het ambachtelijke werk gecontinueerd werd in het Glasvormcentrum.

Mehmet Okkusu (1957) richtte zich meer en meer op gevarieerde tot specifieke opdrachten, van interne tot externe ontwerpers. Beiden ontwikkelden zich door de decennia heen tot ambachtelijke glasblazers, al kon je geen diploma’s halen maar soms wel eens een certificaat bemachtigen. De hiërarchie was aanvankelijk ouderwets autoritair; de laatste jaren werden beide heren nauw betrokken bij nieuwe ontwerpen. Ook mochten de heren op zaterdagochtend wel eens voor zichzelf werken. Van de strenge maar rechtvaardige Arie van Loopik hebben beiden veel geleerd, en de vorig jaar plotseling (kort na zijn pensionering) overleden meesterblazer Henk Verweij was hun naaste en zeer gewaardeerde collega. ●

RECHT OF ROND in historisch Hofje

Wie nog meer beeldende kunstvormen dan in of met glas wil zien, kan terecht in de tuinen van het Hofje van Mevrouw van Aerden aan Kerkstraat 67. Curator Piet Augustijn organiseert er jaarlijks een groepstentoonstelling van enkele weken, die ook tijdens Glas Leeft! te bezoeken is. Hoewel zelf doorgewinterd glaskenner, is Augustijn ook thuis in alle andere vormen van beeldende kunst. Ieder jaar weet hij kunstenaars op te sporen die veilig binnen hun artistieke richting en materiaal uitblinken, maar ook het avontuur durven aan te gaan door te experimenteren met ‘vreemde’ materialen of bijzondere combinaties daarvan met hun ‘eigen’ vertrouwde stiel.

GEOMETRISCH ABSTRACT

Zo tonen veertien uitgenodigde kunstenaars in de binnentuin en de nutstuin vol fruitbomen van het Leerdamse Hofje beelden in uiteenlopende materialen als brons, (cor-)staal, keramiek en nog meer, met als thema Recht of Rond. Ze vertegenwoordigen de geometrisch-abstracte richting in de beeldende kunst. Lijn en vlak, van plat (driehoek, vierkant, rechthoek, cirkel) tot ruimtelijk (kubus, bol, en andere vormen) zijn ontstaan uit werkwijzen als buigen, knippen, wentelen, draaien, delen en stapelen. Deelnemende kunstenaars zijn Henk van Bennekum, Maarten Franssen, Roland de Jong Orlando, Bien Koekebakker, Bart Kelholt, André van Lier, Angelo Moyano, Ellen Rijdsdorp, Don Satijn, Marry Teeuwen-de Jong, Helen Vergouwen, Eelke van Willegen, Niko de Wit en Rob Zweerman. Ook het 18e-eeuwse Hofje en de tuinen (open tussen 13.00 en 17.00 uur) zelf zijn de moeite van het bezichtigen alleszins waard. Toegang gratis. ●

OOK DIT JAAR WEER RONDLEIDING

in de glasfabrieken in Leerdam

Dit jaar opent Leerdam Crisal Glass en O-I op vrijdag 12 september en zaterdag 13 september voor de tweede keer de deuren van de fabriek tijdens Glas Leeft. Dat glas leeft zie je ook terug in deze fabrieken. Tijdens Glas Leeft organiseren zij maar liefst 20 rondleidingen door de glasfabrieken. Dit is een uniek moment, want normaal gesproken ontvangen zij alleen klanten of leveranciers in de fabriek.

LEERDAM CRISAL GLASS

Wij zijn Leerdam Crisal Glass, de Europese glasproducent gevestigd in de Glasstad Leerdam. In onze fabriek maken wij glazen voor onze merken ONIS en Royal Leerdam. Deze glazen gaan de hele wereld over. Ons team werkt elk moment van de dag hard om ervoor te zorgen dat iedereen momenten kan vieren met onze glazen.

O-I

Bij O-I Netherlands, onderdeel van O-I Manufacturing Amerika, werken we al 150 jaar wereldwijd met de grootste merken om hun glasverpakkingen zo iconisch en uniek mogelijk te maken. Ons team van vakmensen werkt met trots aan hun gezamenlijke passie: glas. Van flesjes in verschillende kleuren en vormen tot aan potten en glaswerk. Gespecialiseerd in glas is geen uitdaging ons te veel.

WAT KUN JE VERWACHTEN VAN DE RONDLEIDING?

Tijdens de rondleiding krijg je een kijkje achter de schermen bij twee grote glasproducenten in Europa. Bij Leerdam Crisal Glass wordt tafelglaswerk geproduceerd zoals wijnglazen of champagne glazen. Bij O-I wordt onder andere de bekende bierflessen geproduceerd. Tijdens de rondleiding ervaar je de warmte van de

grote ovens en zie je hoe de machines met de kracht en snelheid van een druppel een glas of fles kunnen maken. Erg indrukwekkend! Helemaal als je weet dat dit 24/7 doorgaat!

Wil je dit ervaren of ben je gewoon benieuwd hoe glaswerk wordt gemaakt? Schrijf je dan snel in voor deze unieke belevenis tijdens Glas Leeft! Let op! Vol = vol. Per rondleiding kunnen er 15 personen deelnemen. De rondleiding duurt maximaal 40 minuten. Deelname aan de rondleiding is gratis.

Belangrijk om te weten, het is niet toegestaan om de fabriek te betreden wanneer je slecht ter been bent. Ook kinderen zijn helaas niet toegestaan tijdens de rondleiding. 🚫

Locatie: Lingedijk 8, Leerdam
Contact: info@lcglass.com
www.lcglass.com
<https://www.o-i.com/>

ONTDEK LEERDAM ALS GLASSTAD

tijdens Glas Leeft!

Tijdens **Glas Leeft! 2025** openen de stadsgidsen van **VVV Leerdam** de poorten naar het verleden én heden van Leerdam. In een speciaal samengestelde stadswandeling ontdek je waarom deze vestingstad is uitgegroeid tot dé glasstad van Nederland.

De gidsen nemen je mee langs bijzondere plekken en vertellen verrassende verhalen over de rijke glashistorie van Leerdam. Onderweg kom je oog in oog te staan met indrukwekkende glaskunstwerken, verborgen details en markante locaties die de stad haar unieke karakter geven.

De stadswandeling duurt ongeveer anderhalf uur en is geheel **gratis**. Een unieke kans om op een ontspannen manier de stad te beleven én de betekenis van glas voor Leerdam te ontdekken.

PRAKTISCHE INFORMATIE

- Locatie vertrekpunt: VVV Leerdam, Kerkstraat 55, 4141 AV Leerdam
- Data: vrijdag 12, zaterdag 13 en zondag 14 september 2025
- Duur: ca. 1,5 uur
- Kosten: gratis deelname
- Aanmelden verplicht

TIJDEN STADSWANDELINGEN

VRIJDAG 12 EN ZATERDAG 13 SEPTEMBER

10:00 – 11:30
10:30 – 12:00
11:00 – 12:30
13:30 – 15:00
14:00 – 15:30
14:30 – 16:00

ZONDAG 14 SEPTEMBER

12:00 – 13:30
12:45 – 14:15
13:30 – 15:00

Mis deze kans niet en meld je vooraf aan bij de VVV. Ontdek Leerdam op z'n mooist – een stad die leeft, schittert en straalt in glas!

GLASLEEFT: VERHALEN EN VAKMANSCHAP

in glas komen tot leven

LEERDAM – Glas is al eeuwenlang een bron van schoonheid, innovatie en vakmanschap. Tijdens GlasLeeft, van vrijdag 12 tot en met zondag 14 september, staat dit veelzijdige materiaal centraal. Het driedaagse evenement brengt kunstenaars, vakmensen en verhalenvertellers samen en laat zien hoe glas verleden, heden en toekomst met elkaar verbindt.

Bezoekers kunnen zich laten inspireren door lezingen van bijzondere sprekers, die elk op hun eigen manier het glas laten “leven”. Van ambacht en kunst tot geschiedenis en vernieuwende concepten: GlasLeeft biedt een veelzijdig programma dat uitnodigt tot kijken, luisteren en verwonderen.

PROGRAMMA EN SPREKERS

Op vrijdag trapt **Piet Augustijn** af met een lezing over de Vrije Glasbeweging, die in de jaren '60 uitgroeide tot een wereldwijd fenomeen. Hij belicht de ontwikkeling van glas als autonoom kunstmedium, los van de industrie. Later die dag vertelt **Frederic Rombach**, eigenaar van RERO Glas in Antwerpen, hoe zijn glasblazerij begon met een zelfgebouwd oventje op een winkelwagen en uitgroeide tot een bruisende ontmoetingsplek voor kunstenaars en bezoekers.

Zaterdag keert Augustijn terug met zijn verhaal, gevolgd door **Ton van Kooten**, die al 38 jaar verbonden is aan de Leerdamse glasfabriek. Met anekdotes en beelden laat hij zien hoe de glasindustrie in Leerdam zich sinds 1765 ontwikkelde – van Duitse pioniers en markante directeuren tot wereldwijde bekendheid.

Op zondag staat **Mathias van Olst** op het podium. Hij neemt bezoekers mee op een reis door de geschiedenis van het glasblazen, van de Oudheid tot nu, verweven met zijn persoonlijke zoektocht als glasmaker. Rombach sluit het evenement af met zijn tweede lezing over **The Green Soda Movement**, een vernieuwend galerieconcept dat glas op een andere manier presenteert en vermarkt.

VERHALEN DIE VERBINDEN

GlasLeeft wil meer zijn dan een serie lezingen. Het evenement toont de veelzijdigheid van glas en de verhalen die eraan verbonden zijn – van eeuwenoude tradities tot hedendaagse innovaties. De organisatoren hopen bezoekers niet alleen kennis mee te geven, maar ook een gevoel van verwondering en respect voor een ambacht dat constant in beweging blijft.

PRAKTISCHE INFORMATIE

GlasLeeft vindt plaats op 12, 13 en 14 september. Elke dag zijn er lezingen om 13.30 en 15.30 uur (zondag 15.00 uur). Alle lezingen worden gehouden in het **Hofje van Mw. van Aerden** aan de Kerkstraat in Leerdam. Het volledige programma is te vinden op de website Glasleeft.nl.

Wie zich laat meevoeren tijdens GlasLeeft ontdekt dat glas veel meer is dan een alledaags materiaal: het is een spiegel van onze geschiedenis én een bron van inspiratie voor de toekomst

ONTDEK DE KRACHT EN VERHALEN

van glas tijdens GlasLeeft

Laat je meevoeren door de magie van glas tijdens GlasLeeft – hét event waar ambacht, kunst en innovatie samenkomen. Ontmoet inspirerende sprekers, ontdek bijzondere verhalen en ervaar hoe glas telkens opnieuw het verleden, heden en de toekomst verbindt.

Tijdens GlasLeeft nodigen we bijzondere sprekers uit die ieder op hun eigen manier het glas laten leven – van ambacht en kunst tot geschiedenis en nieuwe visies. Laat je inspireren door verhalen die het vakmanschap, de creativiteit én de toekomst van glas in al zijn facetten belichten.

Vrijdag 12 sept

13.30 Piet Augustijn
15.30 Frederic Rombach

Zaterdag 13 sept

13.30 Piet Augustijn
15.30 Ton van Kooten

Zondag 14 sept.

13.30 Mathias van Olst
15.00 Frederic Rombach

FREDERIC ROMBACH – RERO GLAS

Lezing 1: Geboren in een winkelwagen

Frederic Rombach, eigenaar van RERO glas in Antwerpen, neemt je mee in het bijzondere ontstaan van zijn glasblazerij. Van een zelfgemaakt oventje op een winkelwagen tot een bruisende plek die jaarlijks meer dan duizend bezoekers ontvangt. Met klanten als Jupiler en Duvel, en internationale residenties, laat Frederic zien hoe glas een beweging kan worden.

Lezing 2: The Green Soda Movement

In zijn tweede lezing onthult Frederic het vernieuwende galerieconcept The Green Soda Movement. Ontdek de kunstenaars achter dit project, hun drijfveren en de kansen die er vandaag liggen om glas(kunst) op een andere manier te beleven en te verhandelen.

MATHIAS VAN OLST – DE REIS VAN GLAS DOOR DE TIJD

Mathias van Olst verweeft zijn persoonlijke verhaal als glasmaker met de rijke geschiedenis van het glasblazen.

Van de ontdekking in de Oudheid, via de Romeinen en Venetië, tot de moderne tijd waarin traditie en vernieuwing samenkomen. Zijn passie en zoektocht naar een eigentijdse vorm maken deze lezing een inspirerende reis door verleden én heden.

PIET AUGUSTIJN – VRIJE GLASBEWEGING

Vanaf de jaren '60 groeide het Studioglas uit tot een wereldwijde beweging. Piet Augustijn vertelt hoe glas zich losmaakte van de industrie en een autonoom kunstmedium werd. Verwacht een boeiende blik op zowel warm en koud glas, vlakglas én de ontwikkelingen in Leerdam.

TON VAN KOOTEN – DE GESCHIEDENIS VAN DE LEERDAMSE GLASFABRIEKEN

Al sinds 1765 wordt er glas geblazen in Leerdam. Ton van Kooten, al 38 jaar werkzaam in de fabriek, neemt je mee in dit rijke verhaal. Van de eerste Duitse pioniers tot excentrieke directeuren, van bijna-faillissement tot wereldwijde faam. Met een rijk geïllustreerde presentatie brengt Ton de geschiedenis tot leven. ●

LEZINGEN in Leerdams Hofje

Vier lezingen over glasgeschiedenis en kunstvormen in glas worden tijdens Glas Leeft 2025 geboden in het Hofje van Mevrouw van Aerden aan Kerkstraat 67. Inschrijven voor één of meer lezingen op vrijdag, zaterdag en zondag (twee lezingen per dag) kan via de website van Glas Leeft (www.glasleeft.nl).

Piet Augustijn, tevens hoofdredacteur van het magazine Glas en curator van de expositie 'Recht of Rond' in de tuinen van hetzelfde Hofje, bijt met 'Glas in de Kunst' op vrijdag 12/9 om 13.30 uur het spits af in één der twee zalen. De lezing behelst de ontwikkeling van het 'vrije glas' vanaf de jaren 1960 tot aan heden. Frederic Rombach volgt die middag om 15.30 uur met zijn lezing over RERO met een oventje op een winkelwagen en veel verhalen

eromheen. Zaterdag 13/9 om 13.30 uur is Piet Augustijn weer aan de beurt over 'Glas in de Kunst'. Diezelfde middag om 15.30 uur volgt Ton van Kooten met zijn lezing over de geschiedenis van de Leerdamse glasfabrieken sinds 1765.

Zondag 14/9 om 13.30 uur neemt Matthias van Olst zijn toehoorders mee in de rijke geschiedenis van het glasblazen. Vanaf de Oudheid tot aan het heden wordt de gestadige ontwikkeling van het ambacht glasblazen, maar ook andere glastechnieken en productiemethoden, over het voetlicht gebracht. Om 15.00 uur vertelt Frederic Rombach over 'The green soda movement' en de artiesten achter dit project. Boeiende lezingen voor kenners maar ook leken met nieuwsgierigheid naar alles omtrent glasgeschiedenis en glaskunst. ●

DE GESCHIEDENIS VAN DE LEERDAMSE GLASFABRIEKEN

In Leerdam wordt sinds 1765 glas geblazen. De Duitse gebroeders Pelgram streken in dat jaar neer in Leerdam en stichtten de eerste glasfabriek. Nooit konden zij bevroeden dat hun initiatief zou uitgroeien tot één van de meest toonaangevende glasfabrieken in de wereld.

In een presentatie van een uur vertelt Ton van Kooten u het hele verhaal. Over hoe de Pelgrams in Leerdam terecht kwamen. Over directeur Jeekel, de excentrieke directeur Cochius die beroemde ontwerpers het mooiste glas liet ontwerpen, de introductie van de eerste glasmachines, de rol in de Leerdamse samenleving, het bijna faillissement in 1936, de oorlogsjaren en de rol die de fabriek nog altijd speelt in de glaswereld.

Ton werkt al 38 jaar op de fabriek en vertelt u op boeiende wijze met een rijk geïllustreerde presentatie het hele verhaal. Na deze presentatie heeft de geschiedenis van de fabriek geen geheimen meer voor u.

LEZING GLAS IN DE KUNST DE ONTWIKKELING VAN HET 'VRIJE GLAS'

In zijn lezing gaat Piet Augustijn in op de ontwikkeling van het 'Vrije Glas', ook wel Studioglas genoemd, vanaf de jaren 60 tot nu. Wat ooit begon met een kleine glasoven, losgekoppeld van de glasindustrie, is anno 2025 een wereldwijd verspreide beweging geworden van het gebruik van glas als medium voor de kunstenaar. Kunstenaars, ontwerpers en ambachtslieden werken samen om tot innovatieve en aansprekende glasobjecten te komen. Naast het hele glas, worden de ontwikkelingen op het gebied van vlakglas, warm glas en koude technieken besproken. Waarbij de nadruk ligt op het glas dat in Leerdam te zien is.

Tijdens zijn lezing neemt Matthias van Olst het publiek mee in de rijke geschiedenis van het glasblazen en verweeft hij dit met zijn eigen persoonlijke ontwikkeling als glasmaker. Vanaf de oorsprong van glas: hoe het al in de Oudheid werd ontdekt en gebruikt, eerst in Mesopotamië en Egypte, en hoe later de Romeinen glasblazen introduceerden. Deze techniek maakte het mogelijk om sneller, lichter en veelzijdiger glas te produceren. In de middeleeuwen ontwikkelde het ambacht zich verder in Europese centra zoals Venetië en Bohemen.

Van Olst benadrukt dat glasblazen altijd een spel is tussen traditie en vernieuwing. Iedere periode brengt nieuwe vormen, kleuren en technieken voort. Ook vertelt hij hoe de industriële revolutie en moderne productiemethoden het ambacht deels naar de achtergrond verdrongen, maar tegelijk nieuwe creatieve mogelijkheden openden.

Zijn persoonlijke verhaal sluit hier naadloos op aan. Van Olst beschrijft hoe zijn fascinatie voor glas begon: niet alleen de combinatie van hitte, vloeibaar materiaal en pure concentratie trok aan. Het leerproces blijft intensief, met vallen en opstaan, maar ook met momenten van grote voldoening wanneer techniek en expressie samenkomen. Hoe belangrijk leermeesters zijn in een ambachtelijk traject. Gaandeweg vond hij een eigen stijl, waarin respect voor de traditie hand in hand gaat met een zoektocht naar eigentijdse vormen. Zo verbindt hij verleden en heden in zijn werk.

RERO - GEBOREN IN EEN WINKELWAGEN - #1

Frederik is eigenaar van RERO glas, een recyclage glasblazerij gevestigd te Antwerpen. Hij zal tijdens GlasLeeft 2 lezingen geven. De eerste lezing gaat over winkelwagens, een goedkope winkelruimte in Antwerpen, bier en een slagersfiets. Hoe is RERO ontstaan, wie waren de eerste klanten, hoe is het uitgegroeid van een zelfgemaakt oventje op een winkelwagen naar publiek toegankelijke glasblazerij die per jaar ca. 1000-1500 mensen per jaar ontvangt voor workshops, voor klanten als Jupiler en Duvel werkt en intussen 4 internationale residenties per jaar aanbiedt wat aansluit op een nieuw galerie concept genaamd "the green soda movement".

GREEN SODA MOVEMENT - EEN NIEUW GALERIE CONCEPT #2

Deze lezing zal met name gaan om "the green soda movement". Wie zijn de artiesten achter dit project, wat zijn de beweegredenen achter GSM en waar liggen nu de kansen in onze huidige maatschappij om over de handel in (glas)kunst na te denken? Frederik zal zijn visie hierop gaan toelichten.

PROGRAMMA GLASLEEF! EDITIE 2025

locatie		VRIJDAG 12 SEPTEMBER						
nr.		10.00	11.00	12.00	13.00	14.00	15.00	16.00
Centrum	1	Opening van Expositie van nationale en internationale glaskunstenaars in de Grote Kerk						
	2	Demonstraties door Glas Entertainer Willem Buyse						
	3	Stadswandelingen Tussen Lek en Linge						
	4	Demonstraties op mobiele smeltoven door de Syrische glasblazer Zuheir Alkazzaz						
	5	Zelf glasblazen met meester Marco Lopulalan en team						
	6	Demonstraties op mobiele bio-smeltoven door Belgische glaskunstenaar Frederic Rombach						
	7	Expositie Debby Eerens, Nienke Sikkema, Josja Schepman en Bernard Heesen Atelier Mijn Verwondering						
	8	Hamer en glas, een tegenstelling? Niet bij José Heber						
	9	Van oud naar nieuw door Arnout Visser						
Hofje van Mw. Van Aerden	10				Lezing Piet Augustijn		Lezing Frederic Rombach	
	11	Beeldtentoonstelling in de tuinen van het Hofje van Mw. Van Aerden.						
	12	Expositie "meesterschap in beweging" van glasblazer Marco Lopulalan.						
Glasfabrieken	13	Exposities van Sabine Lintzen, Richard Price, Mehmet Okkuscu en Arie Kleijn.						
	14	Rondleidingen in de glasfabrieken O-I en LCG.						
	15	Demonstraties van glasslijperscollectief The Lathe Riders in Slijpstudio het Kroonjuweeltje.						
Westwal/ Meent	16	Expositie Ellen Brouwers, Hans Janssen, Cor en Rieteke Hoogendoorn Bethelkerk						
	17	Expositie IGS "All you need is Glass" in de Rooms Katholieke MariaKerk						
Lingedijk	18	Nationaal Glasmuseum, diverse tentoonstellingen (gratis toegang)						
Zuidwal	19	Glasblazerij, glasblazers aan het werk (gratis toegang)						
	20	Demonstraties in houtgestookte Romeinse oven door Geir Nustad.						
Oude Horn	22	Demonstraties door Bernard Heesen en team in glasblazerij De Oude Horn.						

locatie		ZATERDAG 13 SEPTEMBER							
nr.									
Centrum	1	Expositie van nationale en internationale glaskunstenaars in de Grote Kerk							
	2	Demonstraties door Glas Entertainer Willem Buyse							
	3	Stadswandelingen Tussen Lek en Linge							
	4	Demonstraties op mobiele smeltoven door de Syrische glasblazer Zuheir Alkazzaz							
	5	Zelf glasblazen met meester Marco Lopulalan en team							
	6	Demonstraties op mobiele bio-smeltoven doorbelgische glaskunstenaar Frederic Rombach							
	7	Expositie Debby Eerens, Nienke Sikkema, Josja Schepman en Bernard Heesen Atelier Mijn Verwondering							
	8	Hamer en glas, een tegenstelling? Niet bij José Heber							
	9	Van oud naar nieuw door Arnout Visser							
Hofje van Mw. Van Aerden	10				Lezing Piet Augustijn		Lezing Ton van Kooten		
	11	Beeldtentoonstelling in de tuinen van het Hofje van Mw. Van Aerden							
	12	Expositie "meesterschap in beweging" van glasblazer Marco Lopulalan							
Glasfabrieken	13	Exposities van Sabine Lintzen, Richard Price, Mehmet Okkuscu en Arie Kleijn							
	14	Rondleidingen in de glasfabrieken O-I en LCG							
	15	Demonstraties van glasslijperscollectief The Lathe Riders in Slijpstudio het Kroonjuweeltje							
Westwal/ Meent	16	Expositie Ellen Brouwers, Hans Janssen, Cor en Rieteke Hoogendoorn Bethelkerk							
	17	Expositie IGS "All you need is Glass" in de Rooms Katholieke MariaKerk							
Lingedijk	18	Nationaal Glasmuseum gratis toegankelijk. Diverse tentoonstellingen							
Zuidwal	19	Glasblazerij Mehmed Okkusa en Arie Klein	Glasblazerij , glasblazers aan het werk,gratis toegang						
	20	Demonstraties in houtgestookte Romeinse oven door Geir Nustad							
	21				Voktet Choir Tjechisch jongeren koor				
Oude Horn	22	Demonstraties door Bernard Heesen en team in glasblazerij De Oude Horn							

locatie		ZONDAG 14 SEPTEMBER						
nr.								
Centrum	1	Demonstraties door Glas Entertainer Willem Buyse						
	2	Stadswandeling tussen Lek en Linge						
	3	Glasblazen Zuhair Alkazzaz						
	4	Zelf glasblazen met meester Marco Lopulalan en team						
	5	Mobiele bio-smeltoven glaskunstenaar Frederic Rombach						
	6	Expositie Debby Eerens en team Oude Horn, Atelier Mijn verwondering						
	7	Hamer en glas, een tegenstelling? Niet bij José Heber						
	8	Van oud naar nieuw door Arnout Visser						
Hofje van Mw. Van Aerden	9				Lezing Matthias van Olst		Lezing Frederic Rombach	
	10	Beeldtentoonstelling in Hofje van Mw. Van Aerden						
	11	Expositie "meesterschap in beweging" van Marco Lopulalan						
Glasfabrieken	12	Exposities van Sabine Lintzen, Richard Price, Mehmet Okkuscu en Arie Kleijn						
	13	Demonstraties van glasslijperscollectief The Lathe Riders in Slijpstudio het Kroonjuweeltje						
Meent	14	Expositie IGS "All you need is Glass" in de Rooms Katholieke MariaKerk						
Lingedijk	15	Nationaal Glasmuseum gratis toegankelijk. Diverse tentoonstellingen						
Zuidwal	18	Glasblazerij, glasblazers aan het werk (gratis toegankelijk)						
	19	Demonstraties in houtgestookte Romeinse oven door Geir Nustad						
Oude Horn	20	Demonstraties door Bernard Heesen en team Glasblazerij De Oude Horn						